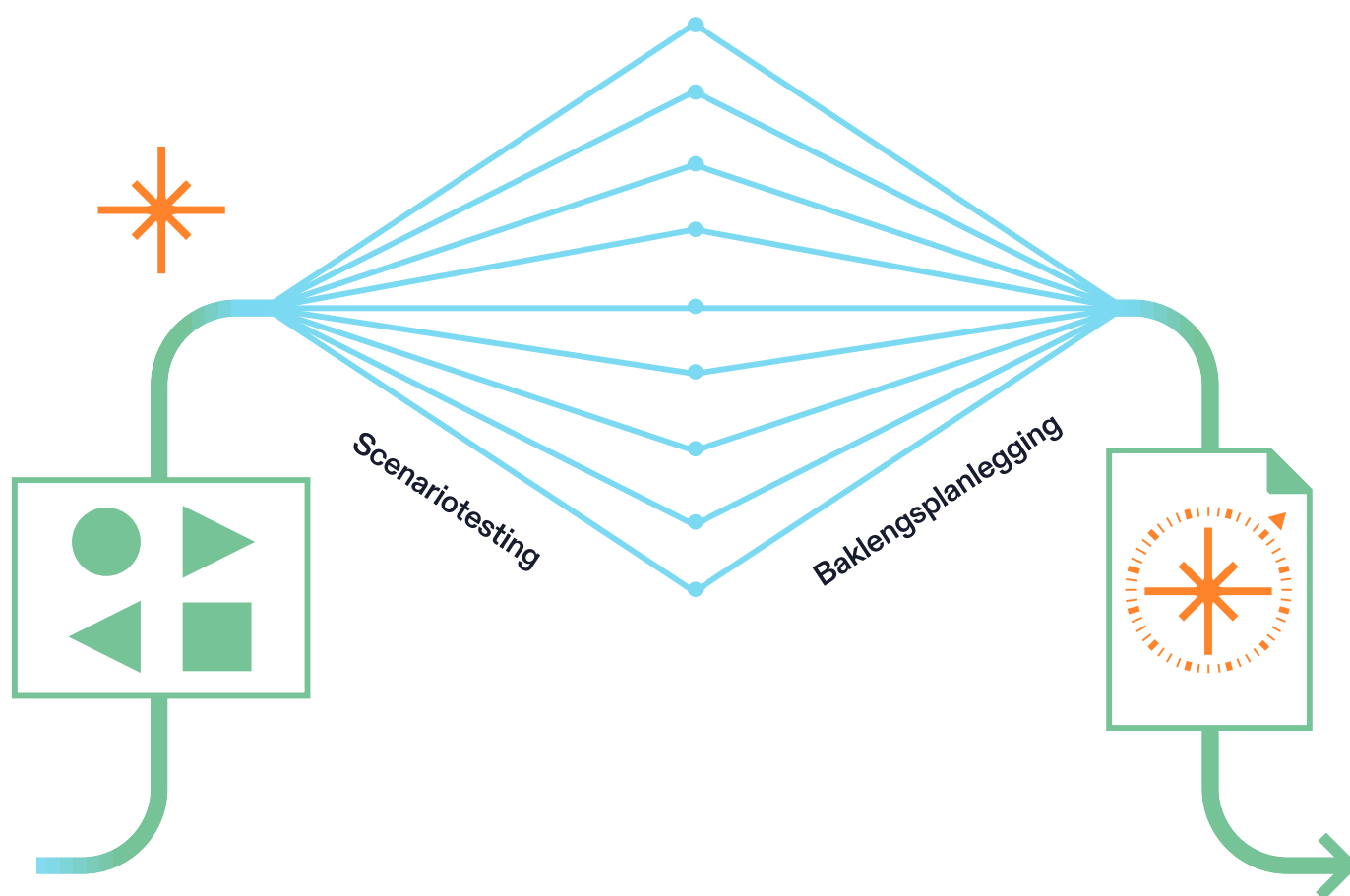

Verksted 3

Fra scenarioer til veikart

Fasilitatorens agenda

Verksted 3

Fra scenarioer til veikart

Tidsplan

anbefalt varighet

4 t

forestått tidsrame

09:00-13:00

Dette er en anbefalt tidsplan der en eller flere grupper arbeider seg gjennom alle fire scenarioene i oppgave 1 og bruker dette som grunnlag for oppgave 2.

Oppgave 1 og 2 bør gjennomføres sammenhengende og i rekkefølge, innenfor samme verksted.

foreslått klokkeslett		anbefalt varighet
09:00-09:15	Kort introduksjon til framsynsprosessen, forventningsavklaring og introduksjonsrunde i gruppen/e	15 min
09:15-10:45	Oppgave 1: Scenariotesting	90 min
10:45-11:15	Pause/inkl. valgfri 15-minutters diskusjon eller delingsrunde	30 min
11:15-12:30	Oppgave 2: Baklengsplanlegging	75 min
12:30-13:00	Avsluttende delingsrunde	15 min

Verksted 3

anbefalt varighet

90 min

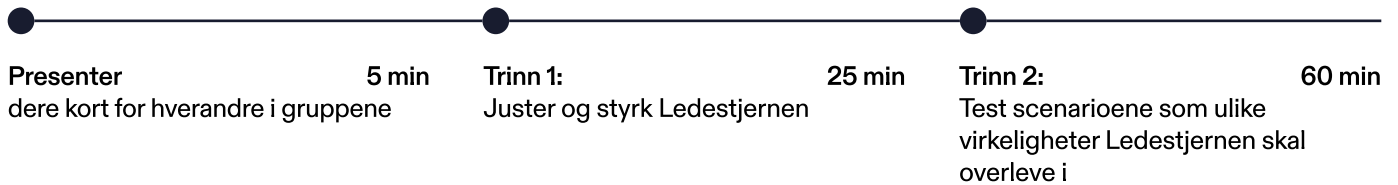
deres klokkeslett

--:--:--

Fra scenarioer til veikart

Oppgave 1:

Scenariotesting

Slik setter dere opp oppgaven:

Ha arbeidsark 6 montert på bordet der dere jobber. Legg også utskrifter av **Ledestjernen** og **de fire scenarioene** deres på bordet. Sørg i tillegg for å ha noen blokker med små **klistrelapper** og nok **penner** til alle deltakerne.

Slik går dere fram:

1. **Introduksjon:** Hver deltaker sier kort hvem de er, hvilket perspektiv de tar med inn, og hva ledestjernen betyr for dem og deres virksomhet.
2. **Juster og styrk Ledestjernen:** Les Ledestjernen sammen og bli enige om justeringer som gjør den mer robust – noter endringer direkte på arket.
3. **Scenariotesting:** Gå gjennom hvert scenario: beskriv kort hva slags verden dette er, diskuter hvordan Ledestjernen fungerer her og hvilke aktører som støtter eller utfordrer den, og noter funn og kommentarer på ark eller klistrelapper.

Verksted 3

anbefalt varighet

90 min

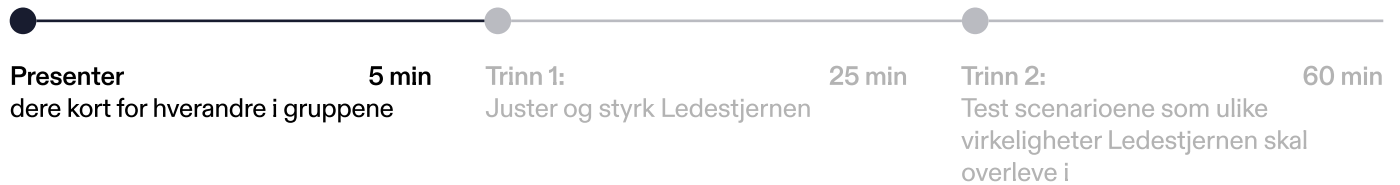
deres klokkeslett

_ _ : _ _ - _ _ : _ _

Fra scenarioer til veikart

Oppgave 1:

Scenariotesting

Be deltakerne presentere seg kort for hverandre:

- *Hvem er du, og hvilket perspektiv tar du med inn i denne samtalen?*
- *Hva betyr Ledestjernen i sin nåværende form for deg personlig og for virksomheten din?*

Verksted 3

anbefalt varighet

90 min

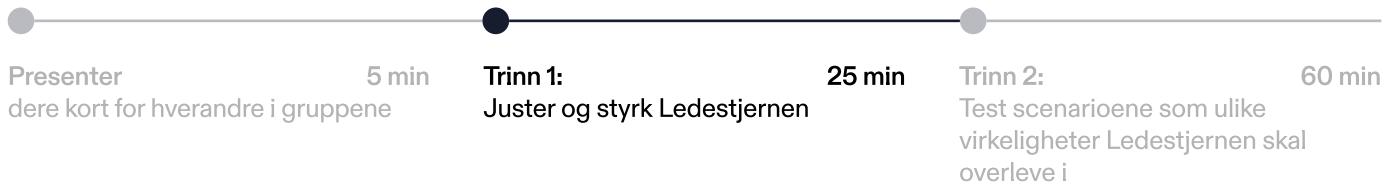
deres klokkeslett

Fra scenarioer til veikart

Oppgave 1:

Scenariotesting

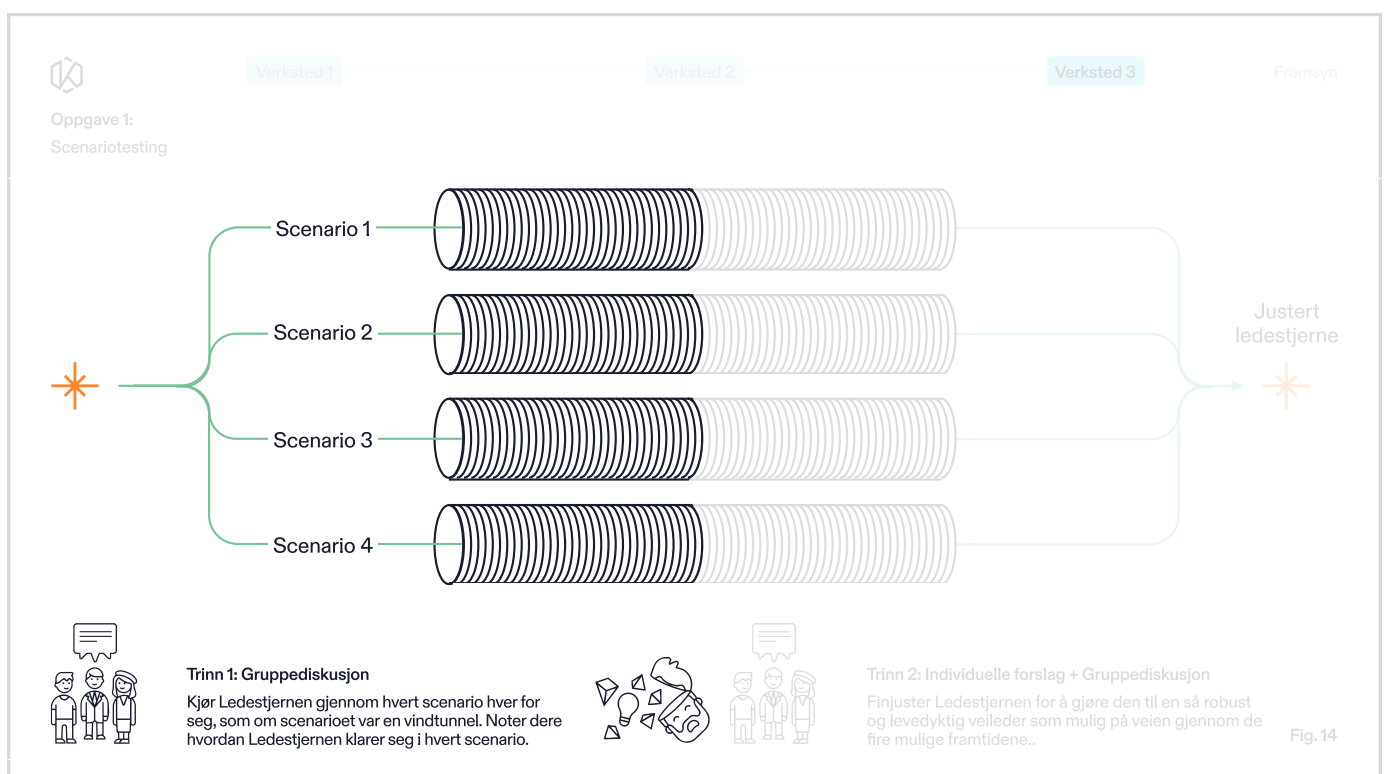
Som fasilitator skal du:

- oppmuntre til åpen diskusjon og ulike meninger (ikke press fram enighet)
- la deltakerne skrive innspill direkte på Ledestjerne-arket
- passe på tiden og gå videre til scenariotesting etter 25 minutter

Gi gruppen tid til å lese Ledestjernen høyt sammen.

Start en kort diskusjon med disse spørsmålene, og noter forslag til endringer direkte på Ledestjerne-arket:

- *Hvordan kan vi gjøre Ledestjernen mer robust og virkningsfull på tvers av de ulike framtidsscenarioene?*
- *Hvilke sider ved mangfold er det viktig for dere at Ledestjernen ivaretar, sett fra deres ståsted/ virksomhet?*
- *Er det et ord eller uttrykk dere savner i Ledestjernen – hva er det i så fall?*

Verksted 3

anbefalt varighet

90 min

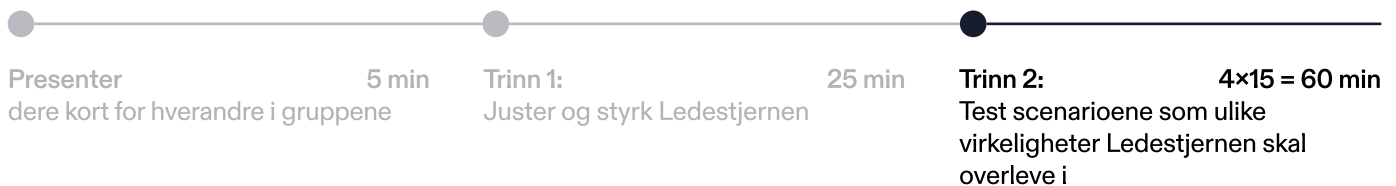
deres klokkeslett

_ _ : _ _ : _ _

Fra scenarioer til veikart

Oppgave 1:

Scenariotesting

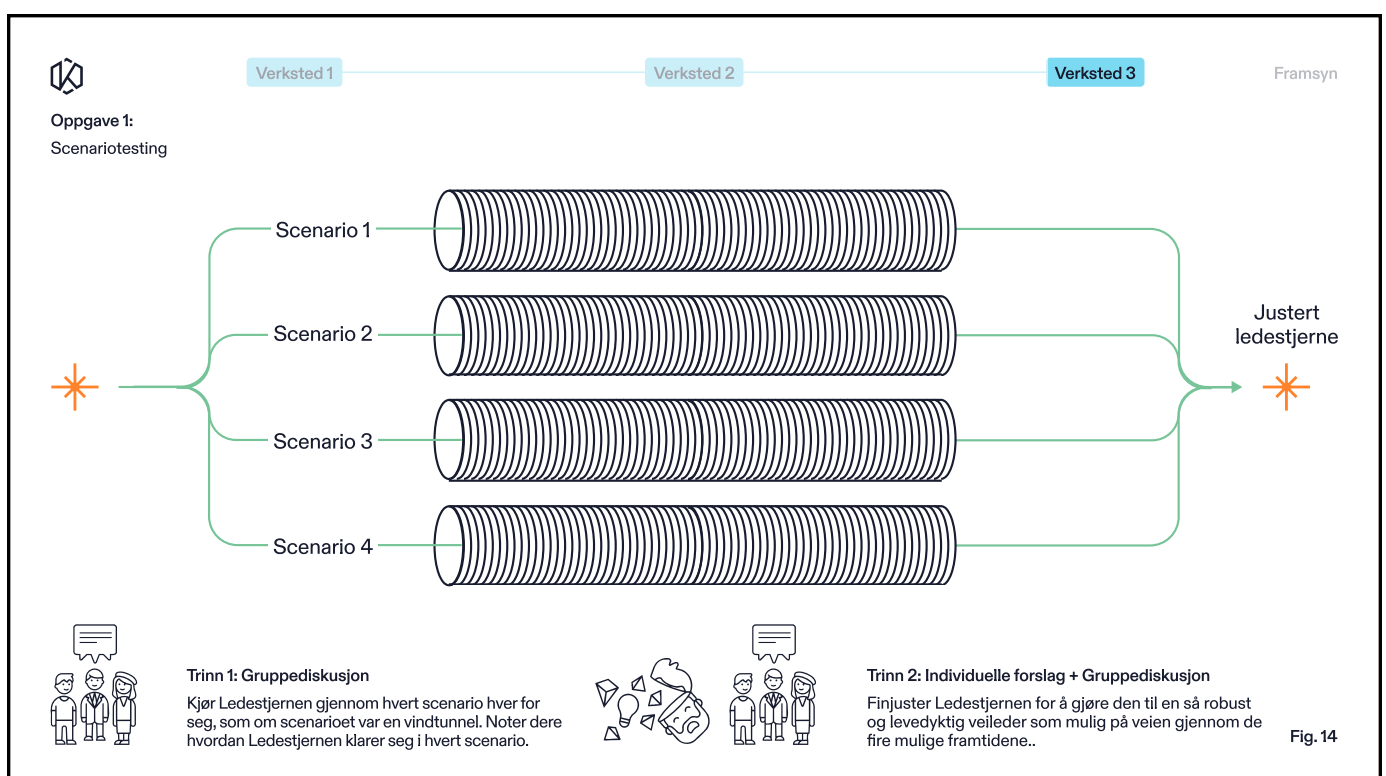
Som fasilitator skal du:

- oppmuntre deltakerne til å skrive sine kommentarer til hvert scenario enten direkte på arket eller på klistrelapper ved siden av
- passe tiden og ikke bruke mer enn angitt tid på hvert scenario

For hvert av de fire scenarioene (15 min per scenario):

Be én deltaker kort oppsummere scenarioet (1 minutt).
Be de andre i gruppen svare etter tur på følgende (maks 1 minutt per spørsmål):

- Hva slags verden er dette?
- Hva skiller seg ut ved dette scenarioet?
- Hvordan er det å leve og arbeide i denne framtiden?
- Hvordan klarer Ledestjernen seg i denne verdenen – må noe justeres?
- Hvordan er samfunnet – hvem kjenner seg velkommen, hvem kan oppleve Ledestjernen som radikal eller truende, og for hvem er den irrelevant?
- Hvilke utfordringer kan oppstå for kunst- og kultursektoren i denne verdenen?
- Hvilke deler av Ledestjernen blir mest omstridt i din virksomhet i dette scenarioet?
- Hvilke aktører jobber for Ledestjernen i denne verdenen, og hvordan gjør de det?
- Hvem motarbeider eller undergraver Ledestjernen, og på hvilke måter?

Verksted 3

Fra scenarioer til veikart

Diskusjon eller delingsrunde

anbefalt varighet

15 min

deres klokkeslett

--:--:--

Diskusjon eller delingsrunde

3-4 min per gruppe

Om gruppen(e) ønsker det, kan dere bruke opptil 15 minutter i pausen etter oppgave 1 til å reflektere, med disse spørsmålene som utgangspunkt:

- *Hvilket scenario utfordret tenkningen deres mest?*
- *Hvor fantes de beste vekstvilkårene for Ledestjernen, og hvor fantes de verste?*
- *Fikk dere noen overraskende innsikter på tvers av de fire scenarioene?*
- *Hvilke siste endringer kan vi gjøre for å styrke vår versjon av Ledestjernen?*

Verksted 3

anbefalt varighet

75 min

deres klokkeslett

---:--:--

Fra scenarioer til veikart

Oppgave 2:

Baklengsplanlegging

Slik setter dere opp oppgaven:

Ha arbeidsark 7 med tidslinjen montert på bordet. Legg også fram gruppens reviderte Ledestjerne, settet med 11 wildcards og refleksjonsspørsmålene til denne oppgaven. I tillegg trenger dere klistrelapper og penner.

Slik går dere fram:

1. Forestill dere en framtid der Ledestjernen er realisert, og beskriv kort hvordan denne verdenen ser ut og oppleves – særlig i kunst- og kulturlivet.
2. Bygg en tidslinje bakover mot nåtid med strategiske grep, systemendringer, eksterne hendelser og barrierer, og juster rekkefølgen underveis.
3. Velg til slutt de viktigste tiltakene, pek ut én handling å starte med, ett sårbart område og én mulighet – og velg én deltaker som skal presentere hovedpunktene i plenum.

Verksted 3

Fra scenarier til veikart

Oppgave 2:

Baklengsplanlegging

anbefalt varighet

75 min

deres klokkeslett

---:--:--:--

Som fasilitator skal du:

- la gruppen sammen beskrive og tegne opp denne framtidsverdenen før dere går videre. Dette blir grunnlaget for resten av øvelsen.

Innled diskusjonen ved å be deltakerne se for seg et år i framtiden – det som er enden på deres tidshorisont - der den reviderte Ledestjernen deres er blitt til virkelighet og preger virksomheten deres.

Spør:

- *Hvordan ser og føles denne verdenen ut, og hva er annerledes enn i dag?*
- *Hva kjennetegner kunst- og kulturlivet, institusjonene og lokalsamfunnene i denne framtiden?*

Verksted 3

Fra scenarier til veikart

Oppgave 2:

Baklengsplanlegging

anbefalt varighet

75 min

deres klokkeslett

- - - - -

Trinn 1:
Spol fram til framtiden

5 min

Trinn 2:
Bygg bro til nåtiden

60 min

Trinn 3:
Reflekter over avgjørende grep

10 min

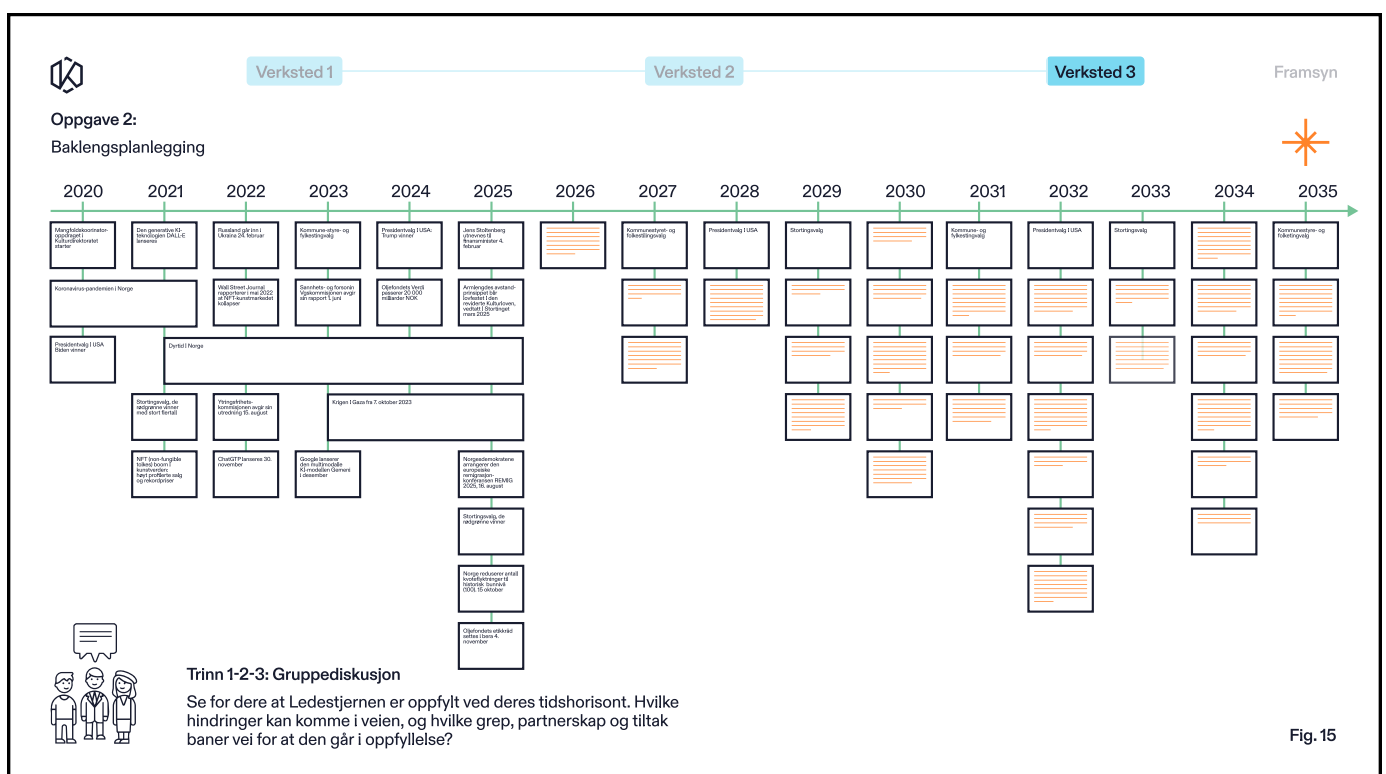
Som fasilitator skal du:

- få gruppen til å jobbe bakover i tid og peke ut steder på tidslinjen der en handling kan gi langvarig effekt
- introdusere wildcards og be deltakerne diskutere: *Hvordan håndterer vi dette, og hva gjør vi videre?*
- frigjøre deltakerne fra å tenke lineært, og la dem endre ting underveis

Deltakerne foreslår på omgang elementer som skal inn på tidslinjen, og plasserer én lapp hver på arbeidsark 7, for eksempel:

- et **strategisk grep** fra egen virksomhet
- en **systemendring** (partnerskap, program, politikkendring)
- en **ekstern hendelse** (wildcard)
- en **barriere** som må overvinnes

Deretter rydder dere i bildet: Gruppen avklarer forslagene, legger til nye grep som henger sammen med de som er foreslått tidligere, og justerer rekkefølgen ved behov.

Verksted 3

Fra scenarier til veikart

Oppgave 2:

Baklengsplanlegging

anbefalt varighet

75 min

deres klokkeslett

Trinn 1:
Spol fram til framtiden

5 min

Trinn 2:
Bygg bro til nåtiden

60 min

Trinn 3:
Reflekter over avgjørende grep

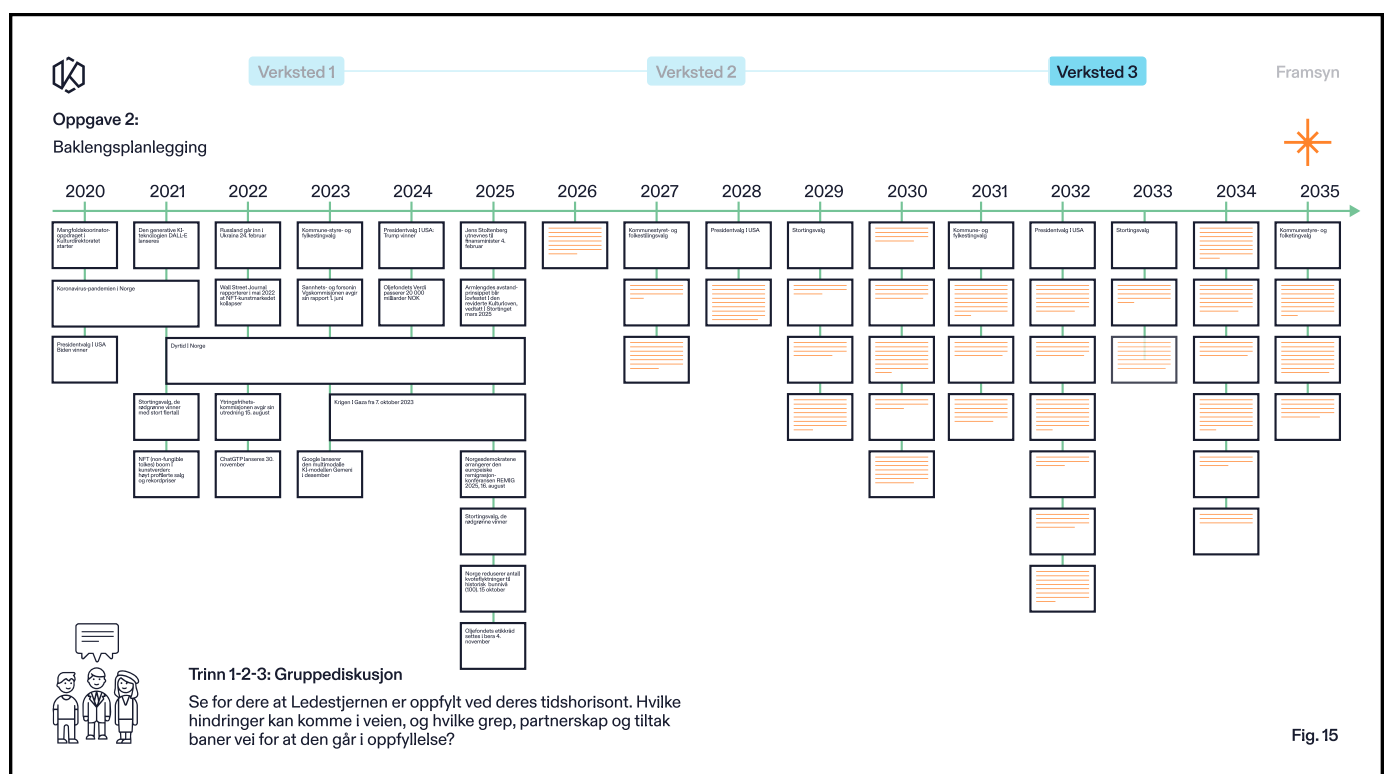
10 min

Når tidslinjen er fylt ut, leder du en avsluttende samtale:

- Hvilke tiltak virker viktigst, og hvor på tidslinjen ligger de viktigste punktene for å gripe inn?
- Hvilke handlingsmønstre eller spenninger ser dere i utviklingen framover?
- Hvor trengs nye roller, nye samarbeidsformer eller større vilje til å ta risiko?

Be gruppen velge ut følgende:

- én handling eller strategi dere kan sette i gang allerede nå
- ett sårbart område som trenger ekstra oppmerksomhet
- én ny mulighet som er verdt å utforske med en gang
- én person som skal presentere tidslinjen i delingsrunden i plenum

Verksted 3

Fra scenarioer til veikart

Avsluttende delingsrunde

anbefalt varighet

30 min

deres klokkeslett

---:--:--:--

Avsluttende delingsrunde

(valgfritt, anbefales dersom flere grupper arbeider parallelt)

Prosjektleder eller en av fasilitatorene ber en representant fra hver gruppe kort presentere ett eller to av følgende punkter:

- *det mest avgjørende eller dristigste grepet på tidslinjen*
- *et øyeblikk av samstemthet der ulike aktører trakk i samme retning for å styrke Ledestjernen*
- *en wildcard-hendelse som tvang fram en stor endring, og hvordan gruppen responderte*
- *et initiativ eller en idé fra tidslinjen gruppen ønsker å realisere i virkeligheten*